

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
14/107-

Vår referanse (bes oppgitt ved svar)
14/00638-2/HTL

Dato
1. september 2014

Høringsuttalelse - nytt felles parkeringsregelverk for offentlig og privat parkering

Det vises til deres høringsbrev datert 30. mai 2014, lovendringsnotatet og rapporten «Ny felles parkeringsregulering».

Innledende merknader

Høringen gjelder nytt felles parkeringsregelverk for offentlig og privat parkering. Formålet med det foreslåtte regelverket er å sikre en ensartet og forbrukervennlig utøvelse av parkeringsvirksomhet, samt å legge til rette for effektiv offentlig kontroll av slik virksomhet. Å utvikle løsninger som skal ivareta borgernes personvern inngår ikke som en del av det angitte formålet.

At det skal legges til rette for anonym ferdsel har imidlertid vært et uttalt mål innenfor norsk samferdselspolitikk. De som ønsker det skal i så stor grad som mulig kunne bevege seg i samfunnet uten å legge igjen elektroniske spor om hvor de har vært. Retten til og ferdes fritt anses som en grunnleggende rettighet i et demokrati og styrker borgernes personvern. For at adgangen til fri ferdsel skal kunne sies å være reell er det ikke tilstrekkelig at man som et utgangspunkt kan reise dit man ønsker, det er en forutsetning at den enkeltes bevegelser ikke registreres og lagres. Derfor tilbyr kollektivtransportsekskaper i dag anonyme betalingsløsninger, og bomselskaper er av Personvernemnda pålagt å tilby et såkalt sporfritt alternativ, som innebærer at opplysninger om den enkeltes passeringer av bomstasjoner slettes innen kort tid.

Valg av betalingsløsninger

Det er i forbindelse med betalingsløsningene for parkering at Datatilsynet er opptatt av at personvern hensyn tillegges vekt. I rapporten «Ny felles parkeringsregulering» er de ulike betalingsalternativene man ser for seg nærmere beskrevet.

Betalingsautomater

Også i fremtiden antas det at tradisjonelle betalingsautomater vil være en utbredt betalingsløsning. I punkt 15.4.4 i rapporten berøres spørsmålet om hvorvidt det bør stilles krav om at det skal være mulig å kunne betale med både kort og kontanter. Å kunne betale for parkering med kontanter er den mest nærliggende, og enklest gjennomførbare muligheten for å sikre anonym betaling.

Det fremkommer imidlertid av rapporten at mulighet for å betale med både kort og kontanter ikke inngår som et premiss for «universell utforming av betalingsautomater» som er det bærende hensynet som skal hensyntas når det stilles krav til automatenes utforming. Det foreslår derfor ikke at et slikt krav ikke vil bli stilt i denne sammenheng.

Ut fra personvern hensyn bør det likevel være en forutsetning at betalingsautomater åpner for betaling med kontanter, nettopp fordi ved å legge til rette for kontantbetaling åpner man for et helt sporfritt betalingsalternativ.

Alternative universelle betalingsløsninger

I rapportens punkt 15.5 omtales betalingsløsninger som skal fungere som alternativer til de tradisjonelle automatene. Slike løsninger skal også være såkalte universelt utformede betalingsystemer.

I rapporten omtales bruk av mobiltelefon og helautomatisk innpassering (bomløsninger).

Under drøftelsen av hvordan slike alternative betalingsløsninger skal utformes er det ikke sagt noe om hvordan de personopplysningene løsningene generer skal håndteres, eller om hvorvidt det skal kreves helt anonyme alternativer.

Om det med de virkemidler som er tilgjengelig i dag vil være mulig å utvikle anonyme alternativer til kontantbetaling, som er tilstrekkelig brukervennlige og praktisk gjennomførbare, vil vi ikke uttale oss med sikkerhet om. Det legges til grunn at betaling via mobiltelefon nødvendigvis vil knytte seg til person. Vi vil likevel understreke at muligheten for anonyme løsninger bør utredes og at de løsninger man velger uansett bør utvikles slik at resultatet blir så personvernvennlig som mulig.

Betaling med AutoPASS-brikke er også trukket frem som en mulig betalingsløsning. Det tilbys per i dag ingen anonym AutoPASS-brikke. All den tid man ikke er pålagt å ha AutoPASS-brikke i biler antas det fra vår side at man uansett må tilby alternative måter for betaling. I den sammenheng må det utredes om anonyme løsninger kan tilbys.

Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) stiller krav til hvordan personopplysninger innhentet ved hjelp av elektroniske virkemidler, skal behandles. Vi vil i denne sammenheng peke på noen sentrale rettslige utgangspunkt. For det første skal datasettet som innhentes ikke inneholde andre opplysninger enn de som er strengt nødvendige for å oppnå formålet med behandlingen.

Opplysningene man registrerer kan heller ikke benyttes til annet enn å oppnå dette formålet.

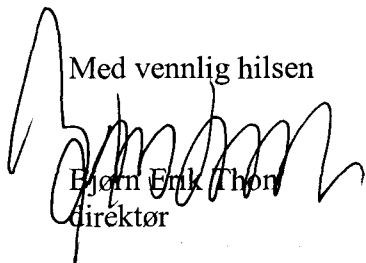
Videre skal opplysningene slettes når det angitte formålet er oppfylt, i dette tilfellet når transaksjonen er gjennomført og eventuell klagefrist for fakturering, er utløpt.

Behandling av personopplysninger krever også et gyldig behandlingsgrunnlag, jf. lovens § 11, jf. § 8. I utgangspunktet kreves det samtykke fra vedkommende opplysningene knytter seg til, eller hjemmel i lov. For øvrig vises det til grunnkravene til behandling av personopplysninger i lovens § 11.

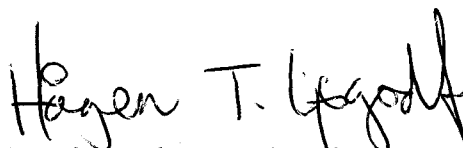
Datatilsynet forventer derfor at disse spørsmålene utredes nærmere.

Ut fra lovforslaget og rapporten som nå foreligger er det vanskelig å gi mer spesifikke kommentarer. Vi bidrar imidlertid gjerne med ytterligere innspill når personvernkonsekvenser er vurdert, eller underveis i den prosessen.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Hågen Thomas Ljøgdal
seniorrådgiver

Kopi: Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet,
v/Statsforvaltningsavdelingen
Pb 8004 Dep
0030 Oslo